

J.D. Salinger

‘El vigilant en el camp de sègol’, de J.D. Salinger és un dels llibres de capçalera de Scarlett Johansson

Salinger, Holden i el llac glaçat de Central Park

ÉS APROPIAT COMENÇAR preguntant-se què fan els ànecs de Central Park quan arriba l’hivern i el llac es glaça. Holden Caulfield, el *misfit hero* d’*El vigilant en el camp de sègol*, un dels llibres més llegits de la història de la literatura –es calcula que més de 60 milions de lectors i creixent a un ritme de 250.000 a l’any–, s’ho pregunta diverses vegades al llarg de la novel·la. Què coi fan, diu ell, els refotuts ànecs. No li tingueu en compte el vocabulari amb què, en primera persona, ens ho explica: té 16 anys i el costum de reblar-ho tot amb un renec, generalment *coi* o *hosti*. Salinger li cedeix la veu narradora, i comença dient-nos que si aquesta fos una història escrita pel coi de Dickens caldria enfil·lar-se per tot d’arbres genealògics, però que ell, d’això, passa. Hosti, tu, l’han fotut fora per enèsima vegada d’un internat; i ja en té prou, així que fot el camp, se’n va, pira, adéu. Agafa un tren i invertirà la setmana d’abans de Nadal en una escapada pels territoris d’una societat adulta que deplora i que no comprèn, sobretot, com molts adolescents, perquè la troba “hipòcrita”. L’escenari, com el de tota l’obra de Salinger, és Nova York; “L’obra de Salinger és, quasi folklòricament, literatura de barri”, va escriure al respecte Jordi Sarsanedas, i això va influir en autors com John Updike, Phillip Roth i Paul Auster.

per David Vidal
professor de periodisme
cultural a la UAB i membre
del col·lectiu SomAtents

És probable que la novel·la fos concebuda com una *bildungsroman*, un relat de creixement i joventut, amb un petit descens als inferns, a l’estil de les aventures d’un modern i urbà Tom Sawyer, en què el protagonista enyora la ingènua felicitat de la infantesa i s’endinsa alhora, temeràriament, en l’edat adulta. Es retroba amb un mentor, tasta el gust de l’alcohol, del tabac, del jazz i del sexe –com a *voyeur*, tal com s’insinua que feia Salinger–, visita d’amagat la seva germana petita Phoebe a casa dels seus pares... En el camí, el Holden ens fa confidències: és un fatxenda, tendre i, com diria ell, intel·ligent com un malparit. El relat impacta en la part rebel, adolescent, de tot lector, que es nega a assumir la convenció social i el fracàs de la utopia. “El que m’agradaria fer de gran –diu el Holden– és vigilar els nens que corren pel sègol, perquè no caiguin fora del camp”. Messianisme. Per engrandir la llegenda del llibre, esplèndid, rodó, senzill, inacabable, la personalitat complexa del jove Holden, una mena d’il·luminat arrogant i inadaptat, ha funcionat com a model per a molts psicòpates posteriors, des de Charles Manson i la seva família, fins a Mark David Chapman, l’assassí de John Lennon, un fanàtic del llibre. ¿Per què *El vigilant*... és, probablement, una de les novel·les més perfectes i equilibrades que s’han escrit? Per l’estil: l’encert en la tria del punt de vista intern, que genera proximitat emocional amb el Holden i amb la seva manera de veure el món; pel to afinat de la veu narradora, que mai frega la zona cursi tot i la tendresa que l’autor hi demostra; per la prosa, molt ben escrita però no massa ben escrita (un dels defectes més recurrents dels autors poc prolífics, com el mateix J.D. Salinger es considerava). I pel ritme: és estrany trobar un lector que no se senti irresistiblement arrossegat pel corrent de la narració, per la sintaxi oralitzada.

KEYSTONE PRESSEDIENST/EFE